

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1 Obrót bezgotówkowy i gotówkowy w rozliczeniach podatkowych i rachunkowych

Zobacz więcej inforlex.pl

Tradycyjną formą zapłaty za dokonywane transakcje jest zapłata w gotówce, tj. za pomocą banknotów lub monet. Takie transakcje generują u przedsiębiorców tzw. obrót gotówkowy. Wszelkie inne sposoby zapłaty generują u przedsiębiorców tzw. obrót bezgotówkowy. Najczęściej obrót bezgotówkowy jest aktywowany poprzez opłacanie transakcji przelewem albo z wykorzystaniem karty płatniczej lub płatności elektronicznej. Jednak sposobów na bezgotówkowe opłacanie transakcji jest więcej, np. potrącenie, zapłata czekiem czy kryptowalutą. W przeciwieństwie do płatności gotówkowych po płatnościach bezgotówkowych niemal zawsze pozostaje ślad, np. w postaci zapisów bankowych. W związku z tym prawodawca preferuje tę właśnie formę dokonywania płatności. Z jednej strony następuje to przez nakaz dokonywania niektórych płatności w sposób bezgotówkowy, z drugiej zaś poprzez zachęty do dokonywania takich płatności. W raporcie na przykładach wyjaśniamy, jakie są skutki obrotu gotówkowego i bezgotówkowego w rozliczeniach podatkowych i rachunkowych.

1. Obowiązek dokonywania lub przyjmowania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego

W określonych przepisami sytuacjach istnieje obowiązek dokonywania, a niekiedy również przyjmowania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego.

1.1. Przypadki, w których istnieje obowiązek dokonywania lub przyjmowania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego

Obowiązek dokonywania lub przyjmowania płatności istnieć może w trzech przypadkach. Przy czym wyróżnia się podstawową formę tego obowiązku oraz dwie jego kwalifikowane formy.

Podstawowa forma tego obowiązku wynika z art. 19 ustawy – Prawo przedsiębiorców, którego przepisy określają obowiązek dokonywania i przyjmowania niektórych płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy. Obowiązek ten obciąża przedsiębiorców, jeżeli:

- stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15 000 zł (od 1 stycznia 2023 r. limit ten zostanie obniżony do 8000 zł) lub równowartość tej kwoty; przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.